

Abstrakt

Nejrozšířenějším způsobem těžby je dnes stále holoseč. Paseku lze vnímat jako určitý specifický prvek v zapojeném lese. Ve své práci se snažím zjistit jaký vliv má tato disturbance v lese na ptačí společenstvo a jaké konkrétní ekologické či vegetační parametry mají významný vliv. Dále také, jak významný vliv budou paseky mít v různých typech lesa.

V sedmi lokalitách byly bodovou sčítací metodou zaznamenány počty ptáků a soubor ekologických a vegetačních proměnných. V lokalitách byli zastoupeny jak listnaté a smíšené lesy tak i jehličnaté monokultury. Sběr dat byl prováděn v hnízdící sezóně 2011 a 2012. Předpokládal jsem, že paseky zajišťující určitou heterogenitu v lesním prostředí zvýší počet druhů ptáků. Tento vliv jsem čekal významnější v jehličnatých monokulturách nežli ve smíšených a listnatých lesích.

Tento předpoklad se částečně potvrdil. Větší vliv mají paseky v jehličnatých lesích, ovšem zde bude záležet na celkové rozloze lesa. V rozlehlých jehličnatých monokulturách je význam pasek větší. V ostatních případech smíšených a listnatých lesů rozloha vliv neměla. Větší vliv měla druhová bohatost stromů se kterou nejvíce koreloval budníček menší, střízlík obecný, strnad obecný, pěnice slavíková a černohlavá, datel černý a drozd zpěvný. Další významnou proměnnou bylo bylinné patro. Ptáci na pasekách dávali přednost bylinám raného sukcesního stádia oproti semenáčkům. Důležitá byla i hustota lesa. Ptáci preferovali řidší porosty. Předpokládaná důležitost mrtvého dřeva se v modelech ukázala nevýznamná, což ale může být dáno, až na jednu lokalitu s přírodě blízkým lesem, minimálním výskytem suchých kmenů.

Paseky lze vnímat jako určité disturbance v zapojeném lese. Tyto disturbance pak v rozlehlých jehličnatých monokulturách mohou zvyšovat heterogenitu jinak homogenních prostředí. Zatímco smíšené a listnaté lesy mají větší nabídku mikrohabitátů a vliv pasek proto není tak výrazný.

Klíčová slova: paseky, ptačí společenstva, lesní vegetace, druhová diverzita